

Mye flott forskning

Syv unge forskere fra Universitetene i Tromsø, Bergen og Oslo presenterte interessante forskningsprosjekter under en godt besøkt sesjon under Landsmøtet.

Vi fikk en gjennomgang av prosjekter som viste noe av bredden til den forskning som foregår ved de odontologiske lærestedene. Både innhold og presentasjonsform viste at det er mange gode rekrutter, noe som lover godt for fremtiden.

Lina Stangvaltaite hadde undersøkt med hjelp av spørreskjema hvilke behandlingsstrategier et utvalg norske tannleger hadde ved behandling av dyp karies. Trinnvis ekskavering var vanlig strategi, og hva tannlegen hadde lært i grunnutdanningen, hadde stor innflytelse på tannlegens valg.

Bo Wold Nilsen undersøkte biologiske effekter av monomerer. Hans prosjekt går ut på å se hvilke proteiner i cellene våre som endrer seg når cellene utsettes for lave konsentrasjoner av monomerer, og om disse endringene kan forklare monomerenes toksiske potensiale.

Rita Myrlund hadde undersøkt effekten av tidlige kjeveortopedisk behandling med prefabrikkert funksjonsapparat. Indikasjonene hadde vært trangstilling, dype bitt og horisontale overbitt. Pasienter behandlet med prefabrikkert funksjonsapparat hadde mindre fremtidig behov for kjeveortopedisk behandling, dersom de gjennomførte retensjonsfasen etter behandlingen.

Cecilie Gjølvaag Attramadal hadde sett på forhold med prognostisk betydning ved behandling av plateepitelkanser i munnhulen. Krefceller som uttrykte en spesiell transkripsjonsfaktor i kjernen, responderte bedre på behandlingen. Videre hadde hun kartlagt invasjonsmønsteret til krefcellene

Syv glade og flinke forskere fra våre tre odontologiske læresteder. Bak fra venstre: Rita Myrlund, Tromsø, Lina Stangvaltaite, Tromsø, Ferda Gülcan, Bergen, Karin G. Berge, Bergen og Petter Wilberg, Oslo. Foran fra venstre: Bo Wold Nilsen, Tromsø og Cecilie Gjølvaag Attramadal, Oslo.

i underliggende bindevev, og sette på betydningen av mastceller i vevet som tumoren infiltrerer. Stort antall mastceller ble satt i sammenheng med bedre prognose.

Petter Wilberg undersøkte orale bivirkninger etter cellegiftbehandling ved ulike kreftformer. Omfattende oral mucositt hvor pasienten har store problemer med matinntak og oral hygiene, er ofte registret som en akutt bivirkning. Kronisk bivirkning kan være osteradionekrose, og hos barn, endringer i tannbildningen. Avhengig av pasientens alder ved cellegiftbehandlingen, så han misdannede tannkroner som premolarisering av 7ere, og skader i rotdannelsen som forkortede og pipetteformede røtter.

Ferda Gülcan hadde sammenlignet tannstatus hos 65–70-åringer i Norge og Sverige. Sosiale forskjeller kunne

gjenspeiles i munnhulen. Hun fant flere tapte tenner og mindre bruk av tannhelsetjenester hos pasienter med lav utdanning i begge land.

Karin G. Berge hadde et prosjekt hvor kognitiv adferdsterapi ble benyttet for å hjelpe unge pasienter (10–16 år) med sprøytefobi, såkalt BIIP (blood-injury-injection-phobia). En trettenrinns terapi hjalp 75 prosent av pasientene fra et stadium hvor de bare godtok at tannlegen kunne se i munnen med et speil til en situasjon der noen dråper anestesi kunne injiseres, men 71 prosent av pasienten tålte en halv karypyle anestesi.

Tekst og foto: Jon E. Dahl